

A gazdaság kifehéredését vizsgáló bizottság jelentése

Rövid összefoglaló

A bizottság mostani, harmadik jelentésében azt állapította meg, hogy 2008-ban a gazdaság fehéredése következtében a költségvetéshez befolyt többletbevétel mintegy 30-50 milliárd Ft volt.

Ha visszatekintünk a lényegében 2006-ban indított folyamatra, ez alatt az idő alatt a gazdaság fehéredése következtében az évenként egymásra rakódó többletbevétel összesen mintegy 200-250 milliárd Ft volt, vagyis e nélkül a 2008. évi költségvetési bevétel legalább 200 milliárd Ft-tal kevesebb lett volna.

Az adatok azt mutatják, hogy az elmúlt években a gazdaság kifehéritése érdekében hozott szigorító intézkedések hatása mára elérte azt, amit elérhetett. Úgy tűnik, hogy a feketegazdaság szereplői „megtanultak” együtt élni az új helyzettel, ezért ezeknek az intézkedéseknek további hozadéka fokozatosan lecsökkent. A jogsértő magatartással szembeni szigorú fellépés, az ellenőrzés fokozása és a szankciók növelése továbbra is fontos eszköze a gazdaság kifehéritésének, de nem elegendő. Mielőbb be kell indítani azokat a közép- és hosszú távú intézkedéseket, amelyek nem a tüneti kezelésre, hanem az okok visszaszorítására koncentrálnak. Következésképpen fel kell lépni a feketegazdaságot életető jelenségek ellen, illetve a pozitív ösztönzés hatékony módszereit is alkalmazni kell.

A szükséges intézkedések főbb területei:

- Szemléletváltás előmozdítása (adótudatosság). Új társadalmi-gazdaságpolitikai közmegállapodásra van szükség az állam szerepéről, a közösségi szolgáltatások „áráról”, illetve arról, hogy azokat milyen forrásokból fedezzék.
- A korrupció elleni fellépés, mivel az így keletkező illegális pénz egyik jelentős forrása a feketegazdaság életetésének.
- A közbeszerzési rendszer felülvizsgálata, ami során a formai követelmények mellett nagyobb hangsúlyt kell kapnia a tartalmi felelősségnek, a beszállítói (alvállalkozói láncolat ellenőrizhetőségének, valamint a legális foglalkoztatás biztosításának).
- Az adórendszer javítása, a közteherviselés szélesítése az igazságosság és a versenyképesség figyelembevételével.
- Az ellenőrzések hatékonyságának javítása – mind az adófizetés, mind a közpénz felhasználása területén.
- A gazdasági ügyekben az igazságszolgáltatás hatékonyságának javítása.

Budapest, 2009. február 6.

Fekete István

Ligeti Csák

Pataky Péter